

Działania projektu EuropeanaLocal w Polsce

Marcin Werla, PCSS <mwerla@man.poznan.pl>

Co już zrobiliśmy?

- Spotkanie inaugurujące działalność projektu
 - 8 września 2009 r. w Poznaniu
 - 32 osoby z 22 instytucji wstępnie zainteresowanych współpracą
- Stworzenie listy kontaktowej przedstawicieli instytucji zainteresowanych udostępnieniem swoich obiektów cyfrowych w Europeanie w ramach działań projektu EuropeanaLocal
 - W skali projektu lista kontaktowa ma obecnie około 1000 osób, z czego około 50 osób jest z Polski

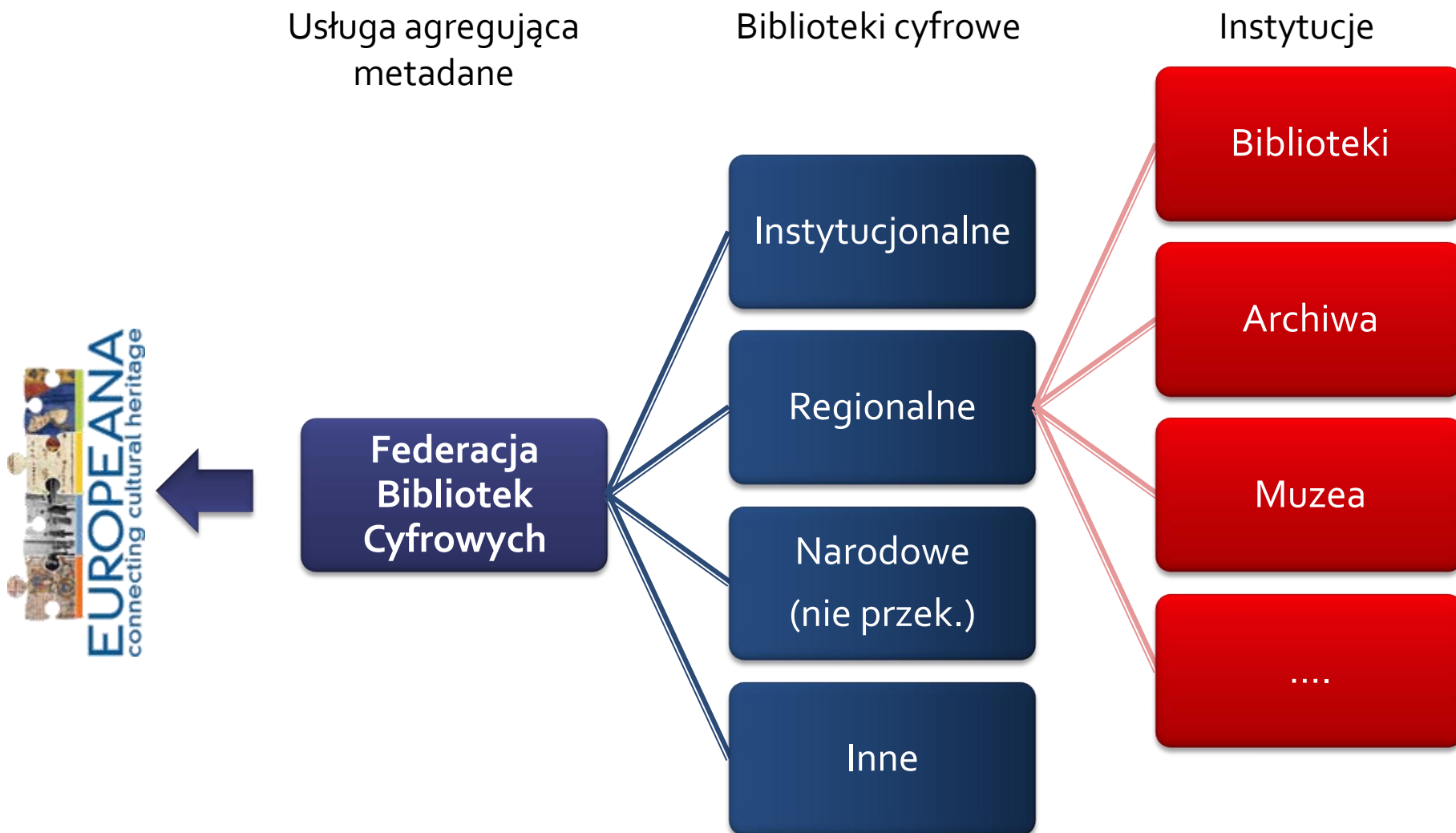
Co już zrobiliśmy?

- Ankiety
 - Grudzień 2008 – luty 2009
 - Ankieta dotycząca kolekcji i metadanych
 - Zawiera opis kolekcji przeznaczonych do udostępnienia w Europeanie
 - Zawiera referencje do standardów metadanych wykorzystywanych do opisu obiektów w tych kolekcjach
 - Jej podstawą była oryginalna ankieta Europeany dla instytucji zainteresowanych współpracą
 - Ankieta techniczna
 - Dotyczy oprogramowania wykorzystywanego przez biblioteki cyfrowe zainteresowane współpracą z Europeaną
 - Robiona w celu rozpoznania ewentualnych obszarów pomocy technicznej świadczonej przez partnerów technicznych EuropeanaLocal
 - Wg wyników ankiety: dLibra najpopularniejszym w Europie oprogramowaniem do budowy bibliotek cyfrowych! 😊

Co już zrobiliśmy?

- Udział w pracach Europeany związanych z opracowywaniem różnego rodzaju wytycznych dla dostawców treści
 - Wytyczne organizacyjne
 - Wytyczne odnośnie metadanych
- Wymiana doświadczeń z innymi partnerami projektu - agregatorami
- Poza działaniami związanymi wprost z zakresem działań projektu następuje również rozwój krajowego agregatora metadanych, czyli Federacji Bibliotek Cyfrowych

Federacja Bibliotek Cyfrowych jako agregator metadanych

[▶ Strona główna](#)[▶ Kolekcje](#)[▶ Nowe konto](#)[▶ Logowanie](#)[▶ Kontakt](#)

obecnie czytających: 80

Biblioteka

[▶ Publiczne Cyfrowe Archiwum Agnieszki Osieckiej](#)

- ▶ Archiwum Agnieszki Osieckiej
- Archiwum fotograficzne
- Dokumenty nabyte
- Wystawy

Wyszukiwanie w indeksach

- ▶ Indeks tytułów
- ▶ Indeks twórców
- ▶ Indeks słów kluczowych

Informacje

- ▶ Informacje o Archiwum
- ▶ Strona Fundacji
- ▶ Kontakt z nami

Statystyki

Liczba publikacji: 9
Obecnie czytających: 80
Łączna liczba czytelników od dnia 2009-04-28: 2865

- ▶ Najczęściej oglądane
- ▶ Najlepiej oceniane
- ▶ Więcej statystyk...

Kanały RSS

- ▶   25 ostatnich publikacji

Publiczne Cyfrowe Archiwum Agnieszki Osieckiej

Federacja Bibliotek Cyfrowych

Szukaj

Zakres: **Wszędzie** | | ▼

Wyszukiwanie zaawansowane...

Poprawne formułowanie zapytań

Ostatnio dodane

1. Dziennik, tom XII - 14.05.1951-24.09.1951 r.
2. Dziennik, tom X - 17.04.1951-26.04.1951
3. Dziennik, zeszyt VII - 21.11.1950 - 30.11.1950 r.
4. Zdjęcia obiektów Agnieszki Osieckiej
5. Dziennik, tom IV - 24.05.1950 - 25.06.1950 r.
6. Dziennik, tom III - 10.04.1950 - 14.05.1950 r.
7. Dziennik, tom II - 6.03.1950 - 10.04.1950
8. Dziennik, tom I - 18.05.1949 - 17.02.1950
9. Pamiętnik - 27.12.1945 - 02.01.1946 r.

Więcej...

Najczęściej czytane publikacje

1. Dziennik, tom XII - 14.05.1951-24.09.1951 r. [7]
2. Pamiętnik - 27.12.1945 - 02.01.1946 r. [7]
3. Zdjęcia obiektów Agnieszki Osieckiej [6]
4. Dziennik, tom I - 18.05.1949 - 17.02.1950 [6]
5. Dziennik, tom X - 17.04.1951-26.04.1951 [2]
6. Dziennik, tom IV - 24.05.1950 - 25.06.1950 r. [1]
7. Dziennik, tom III - 10.04.1950 - 14.05.1950 r. [1]

Więcej...

Dodatki

 [Plany wprowadzania publikacji](#) [Statystyki](#) [Najlepiej oceniane publikacje](#) [Biblioteki cyfrowe dLibra](#) [Wtyczka umożliwiająca wyszukiwanie](#)

Agregatory metadanych dla Europeany

- Wg aktualnej wersji specyfikacji funkcjonalnej Europeany (Europeana Outline Functional Specification, wer. 1.7) zadania agregatora to:
 1. Zebranie informacji na temat dostawców treści i ich systemów informatycznych
 2. Zebranie informacji o obiektach do udostępnienia w Europeanie
 3. Usunięcie duplikatów, uporządkowanie metadanych, normalizacja, wzbogacenie ich
 4. Potwierdzenie dostępności obiektów cyfrowych
 5. Udostępnienie danych Europeanie przy pomocy protokołu OAI-PMH

http://dev.europeana.eu/public_documents/EDLnet%20D2.5_Outline_Functional_Specifications20090301_version%201.7_consWithoutHistory_lossless.pdf

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

- Zebranie informacji na temat dostawców treści i ich systemów informatycznych
 - Obecnie – tylko nazwa i logo biblioteki cyfrowej, adres WWW, adres interfejsu OAI-PMH dla obiektów dostępnych i (opcjonalnie) planowanych
 - Wkrótce – Szczegółowy opis wraz z listą instytucji, przykładowymi polecanymi obiektami, statystykami itp.
 - <http://fbc.pionier.net.pl/test/>

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

- Zebranie informacji o obiektach do udostępnienia w Europeanie
 - Realizowane przy pomocy protokołu OAI-PMH
 - Wymagana ścisła zgodność ze specyfikacją protokołu
 - W wyjątkowych przypadkach odstępstwa (PBI)
 - Obecnie pobierane metadane to tylko Dublin Core
 - Do końca roku planowane rozszerzenie do ESE

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

- **Usunięcie duplikatów**, uporządkowanie metadanych, normalizacja, wzbogacenie ich
 - Ma sens głównie w kontekście bibliotek
 - W muzeach i archiwach każdy obiekt jest traktowany jako unikalny
 - Oparte na porównywaniu metadanych, z uwzględnieniem drobnych różnic w zapisie
 - Około 0.2% agregowanych obiektów trafia na listę potencjalnych duplikatów
 - Takie wykrywanie duplikatów ma sens w przypadku koordynowania digitalizacji
 - W przypadku Europeany bardziej chodzi o duplikaty powstałe w skutek agregowania tych samych obiektów przez różne agregatory
 - Wystarczy porównywanie adresów URL obiektów lub identyfikatorów URI

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

- Usunięcie duplikatów, **uporządkowanie metadanych, normalizacja**, wzbogacenie ich
 - Na poziomie FBC budowane są automatycznie słowniki agregowanych metadanych
 - Osobno dla każdego elementu opisu
 - Osobno dla każdego języka opisu
 - Różnice pomiędzy metadanymi pochodzącymi z różnych BC wpływają negatywnie na możliwości wyszukiwawcze użytkowników końcowych
 - Dlatego też istotne jest uporządkowanie i normalizacja metadanych w tak dużym stopniu jak to tylko możliwe
 - Podstawowa analiza pokazuje, które elementy są kluczowe
 - Analiza została przeprowadzona w kwietniu 2009 na danych 214 254 zagregowanych obiektów

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

Element DC	Liczba unikalnych wartości	Liczba wystąpień tego elementu DC w opisach obiektów	Średnia liczba wyst. na poj. wartość
format	39	209 789	5 379,2
language	195	210 529	1 079,6
type	822	211 816	257,7
rights	1 192	246 093	206,5
coverage	66	2 390	36,2
publisher	18 002	310 764	17,3
contributor	12 979	83 464	6,4
subject	78 440	438 871	5,6
relation	9 292	48 319	5,2
date	47 581	209 589	4,4
identifier	6 426	27 666	4,3
description	43 657	180 391	4,1
source	16 996	52 506	3,1
creator	21 908	67 503	3,1
title	210 745	227 039	1,1

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

- Format
 - W 99% opisów: typ MIME (np. text/html, image/x.djvu)
- Język
 - Większość przypadków: ISO 639-2 (pol, ger, lat, fre etc.)
 - Czasami jedna wartość „pol, ger” zamiast odrębnych „pol”, „ger”
- Prawa
 - Nazwa instytucji, która przechowuje oryginalny obiekt
- Typ
 - ...

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

Wartości (top 20)	Liczba obiektów opisanych tą wartością	% zagregowanych obiektów	% zagreg. obiektów (po czyszczeniu)
czasopismo	44 709	20,9%	33,8%
gazeta	32 921	15,4%	31,3%
gazety	23 119	10,8%	
Czasopismo	20 965	9,8%	
książka	12 503	5,8%	
Gazeta	11 098	5,2%	
pocztówka	5 768	2,7%	
czasopisma	4 962	2,3%	
text	4 452	2,1%	
grafika	3 863	1,8%	
fotografia	3 596	1,7%	
artykuł z czasopisma	3 164	1,5%	2,6%
artykuł	2 455	1,1%	
Czasopisma	1 710	0,8%	
dzienniki urzędowe	1 516	0,7%	
stary druk	1 222	0,6%	1,1%
starodruk	1 221	0,6%	
rysunek	1 094	0,5%	
rękopis	1 062	0,5%	
mapa	1 028	0,5%	
Suma		85,1%	68,9%

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

- Usunięcie duplikatów, uporządkowanie metadanych, normalizacja, **wzbogacenie ich**
 - ESE ver. 3.1 składa się z:
 - A. 15 elementów Dublin Core
 - + 21 kwalifikatorów/zawężeń Dublin Core
 - B. 1 element Dublin Core terms
 - C. 11 elementów specyficznych dla Europeany
 - Większość elementów z grupy A i B powinna zostać pobrana z agregowanej biblioteki cyfrowej
 - Część elementów A i B może być określona na podstawie innych elementów
 - Taka możliwość zależy od standardów opisu przyjętych przez poszczególne biblioteki
 - Większość (całość?) elementów C może być określona na podstawie elementów A i B

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

- 11 elementów specyficznych dla Europeany
 - **isShownBy, isShownAt**
 - Odnośniki do obiektów wykorzystywane w interfejsie Europeany
 - **unstored**
 - Miejsce na wszystko (czego nie udało się przenieść do ESE)
 - **object** – Odnośnik do miniaturki/próbki obiektu
 - Stworzenie tego odnośnika może być czasem zautomatyzowane
 - <http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadata?id=2752>
 - <http://www.wbc.poznan.pl/Content/2752>
 - <http://www.wbc.poznan.pl/image/edition/2752>
 - **hasObject**
 - *true* lub *false* – wskazuje, czy pole „object” jest dostępne

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

- 11 elementów specyficznych dla Europeany
 - **provider**
 - Nazwa dostawcy treści (tego, kto wysyła dane do Europeany, czyli agregatora)
 - **country**
 - Kraj dostawcy treści (ISO 3166)
 - **language**
 - Język obowiązujący w kraju dostawcy treści (ISO 639-1)
 - **uri**
 - Unikalny identyfikator obiektu

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

- 11 elementów specyficznych dla Europeany
 - **type**
 - Jedna z wartości TEXT, IMAGE, SOUND, VIDEO
 - Można w dużej mierze osiągnąć automatycznie
 - na podstawie dc:type i dc:format
 - **userTag**
 - Tagi stworzone przez użytkowników (Europeany??)
 - **year**
 - 4 cyfrowa (???) liczba w kalendarzu gregoriańskim, wykorzystywana na osi czasu
 - W wielu przypadkach może być automatycznie uzyskana z dc:date

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

- Prosty proces analizy daty
 - Podstawowy wskaźnik: długość wartości DC:date

Długość	Liczba wystąpień	%
4	92 606	44,03%
10	82 182	39,07%
9	12 833	6,10%
6	5 133	2,44%
11	4 772	2,27%
5	2 420	1,15%
13	2 038	0,97%
7	1 975	0,94%
8	1 484	0,71%
16	866	0,41%

- Wartości dc:date o 10 najczęściej występujących długościach opisują 98,09% wszystkich obiektów

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

- Prosty proces analizy daty
 - Poszukiwanie wzorców – krok 1

Wzorzec	Liczba wystąpień	%
DDDD	92 402	43,93%
DDDD!DD!DD	81 162	38,59%
DDDD!DDDD	9 029	4,29%
!DDDD!	4 350	2,07%
!ca DDDD!	3 219	1,53%
!DDDD!DDDD!	2 208	1,05%
DDDD!	1 783	0,85%
DDDD!DD	1 354	0,64%
!ante DDDD!	924	0,44%
DDDD!D!DDDD	836	0,40%

- Wartości dc:date pasujące do najpopularniejszych 10 wzorców opisują 93,79% wszystkich obiektów

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

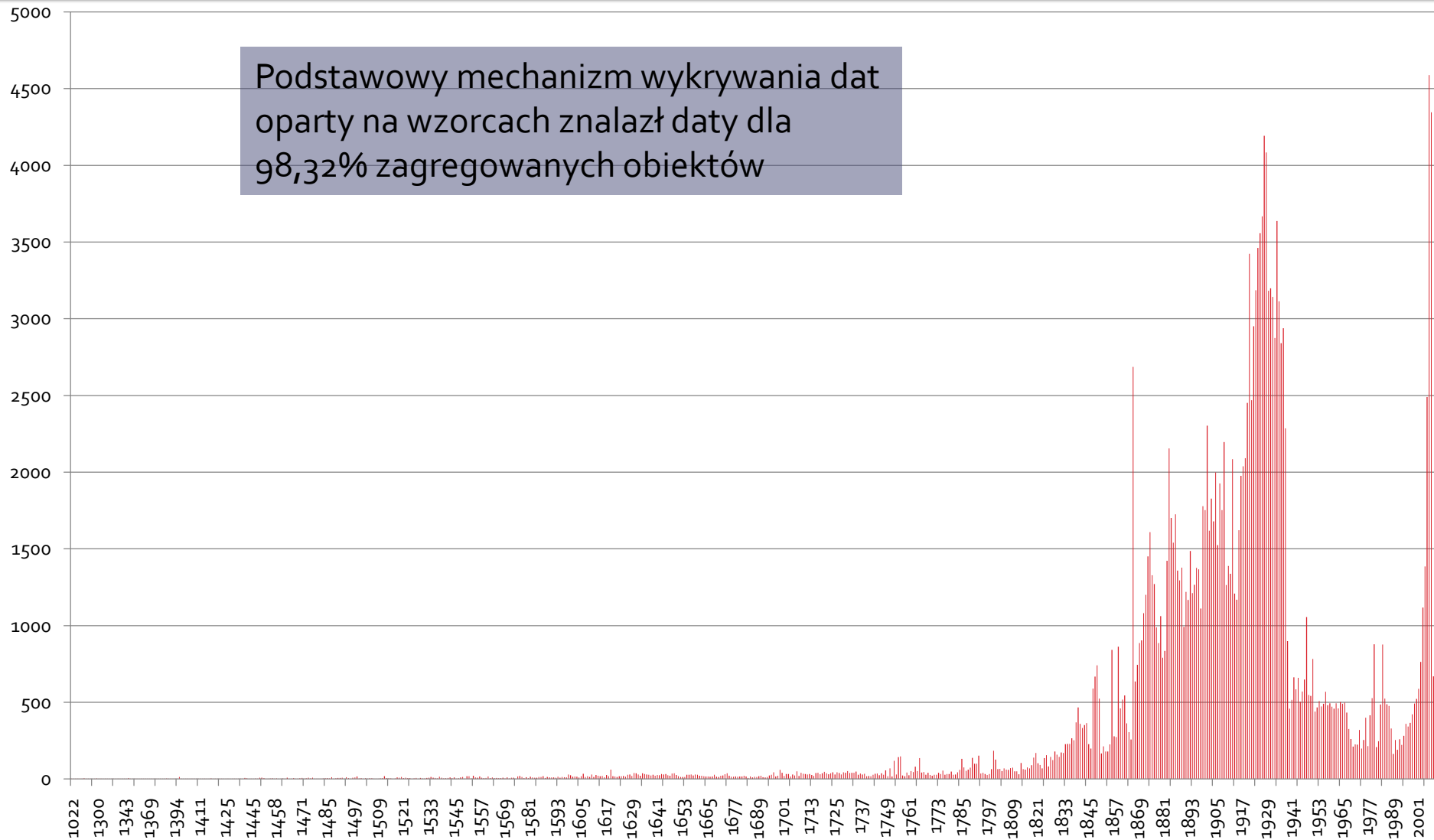
- Prosty proces analizy daty
 - Poszukiwanie wzorców – krok 2

Wzorzec	Liczba wystąpień	%
DDDD	92 402	43,93%
DDDD.DD.DD	62 710	29,82%
DDDD-DD-DD	18 287	8,69%
DDDD-DDDD	8 935	4,25%
[DDDD]	4 327	2,06%
[ca DDDD]	3 208	1,53%
[DDDD-DDDD]	2 202	1,05%
[ante DDDD]	924	0,44%
DDDD.	906	0,43%
DDDD.DD	840	0,40%

- Wartości dc:date pasujące do najpopularniejszych 10 wzorców opisują 92,59% wszystkich obiektów

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

Podstawowy mechanizm wykrywania dat oparty na wzorcach znalazł daty dla 98,32% zagregowanych obiektów

FBC jako agregator metadanych dla Europeany

- Potwierdzenie dostępności obiektów cyfrowych
 - Zapewniane przez okresową synchronizację metadanych (obecnie raz na dobę)
- Udostępnienie danych Europeanie przy pomocy protokołu OAI-PMH
 - Interfejs OAI-PMH FBC jest gotowy od początku czerwca 2009
 - Polska to jeden z 4 pierwszych krajów, w których zgłoszono agregatory gotowe do testów wymaganych do przyłączenia
 - Efekty testowego pobrania metadanych będą prezentowane przedstawicielom Komisji Europejskiej 3 lipca w Luksemburgu
 - Biblioteka Narodowa jest podłączona do Europeany przez TEL, a więc mimo że jest widoczna na stronach WWW FBC, nie będzie widoczna w interfejsie OAI-PMH
 - NAC zapewne przez APEnet
 - Co z normalizacją metadanych?

Co robimy?

- Dalszy rozwój FBC
 - Rozwój mapowania na ESE, normalizacja metadanych
 - Liczymy na uczestników wrześniowych warsztatów DC w Gnieźnie
 - Przygotowanie do nowego modelu metadanych Europeany opartego na protokole OAI-ORE
 - Pozwoli na przeszukiwanie treści publikacji na poziomie FBC
 - Stworzenie pakietu dystrybucyjnego oprogramowania FBC
 - Międzynarodowe szkolenie z zakresu budowania agregatorów metadanych
 - Przy tegorocznej edycji konferencji European Conference on Digital Libraries (ECDL 2009)
 - wrzesień/październik 2009 r., Grecja
 - <http://ecdl2009.eu/>

Co robimy?

- Projekt ACCESS IT
 - Finansowany z programu CULTURE
 - Od maja 2009 do kwietnia 2011
 - Polega na pomocy w zdobyciu wiedzy niezbędnej do budowy bibliotek cyfrowych i przyłączania ich do Europeany
 - Tworzenie centrów kompetencji
 - Opracowanie certyfikowanych szkoleń
 - Rozszerzenie działania EuropeanaLocal na Turcję i Serbię, „pogłębienie” działania w Grecji
 - Poza Turcją, Serbią i Grecją udział w projekcie biorą:
 - MDR Partners – zarządzanie projektem, wsparcie merytoryczne
 - IChB PAN PCSS – główny partner merytoryczny

Co robimy?

- Współpraca z Muzeum Narodowym w Warszawie
 - Nawiązana na konferencji PBC 2008
 - Budowa Cyfrowego Muzeum Narodowego w Warszawie
 - Bliska współpraca z pracownikami muzeum, pozwalająca na opracowanie „muzealnej” dLibry zgodnej z systemem MONA
 - W przyszłości budowa Federacji Muzeów Cyfrowych? 😊

Dziękuję za uwagę!

Pytania?

Działania projektu EuropeanaLocal w Polsce

Marcin Werla, PCSS <mwerla@man.poznan.pl>